

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.6.4.
SWD(2021) 153 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri:

A Bizottság (EU) .../... felhatalmazáson alapuló rendelete

az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz lényegesen hozzájáruló és az egyéb környezeti célkitűzéseket jelentősen nem sértő gazdasági tevékenységekkel szemben támasztott követelmények meghatározásához szükséges technikai vizsgálati kritériumok megállapítása érdekében történő kiegészítéséről

{C(2021) 2800 final} - {SEC(2021) 166 final} - {SWD(2021) 152 final}

Vezetői összefoglaló

Hatásvizsgálat az (EU) 2020/852 rendeletet kiegészítő felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelethez

A. A fellépés szükségessége

Mi a probléma lényege, és miért jelent problémát uniós szinten?

Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai céljainak, valamint az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek elérése érdekében a közvetlen beruházásokat a fenntartható projektek és tevékenységek felé kell irányítani. A nemrégiben elfogadott, a fenntartható beruházások előmozdítását célzó uniós keret (a „taxonómiai rendelet”) foglalkozik annak tisztázásával, hogy mely gazdasági tevékenységek tekinthetők környezeti szempontból fenntarthatónak. A taxonómiai rendelet előírja a Bizottság számára egy olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását, amely meghatározza azokat a technikai vizsgálati kritériumokat, amelyek alapján megállapítható, hogy mely gazdasági tevékenységek járulhatnak hozzá lényegesen az éghajlatváltozás mérsékléséhez vagy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz anélkül, hogy sértenék a taxonómiai rendeletben felsorolt egyéb környezetvédelmi célkitűzéseket. Ez a jelentés egy arányos hatásvizsgálat eredményeit mutatja be, amely a technikai vizsgálati kritériumoknak a taxonómiai rendeletben meghatározott követelmények tükrében történő meghatározása módozatait elemzi. Ezért ez a jelentés az uniós taxonómia létfontosságú része, és segít hitelessé és az üzleti és befektetési döntések szempontjából relevánssá tenni a fenntartható tevékenységek osztályozási rendszerét.

Mit kellene elérni?

A technikai vizsgálati kritériumoknak tartalmazniuk kell azokat a részletes információkat, amelyek annak meghatározásához szükségesek, hogy a gazdasági tevékenységek milyen feltételek mellett minősülnek környezeti szempontból fenntarthatónak. A kritériumok ezért biztosítják a szükséges technikai információkat annak a problémának a kezeléséhez, amelyet a taxonómiai rendelet kezelni kíván – a befektetési célú, környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységekre vonatkozó, uniós szintű harmonizált információk biztosítása. Ennek elérése érdekében a technikai vizsgálati kritériumoknak meg kell felelniük a taxonómiai rendeletben felsorolt követelményeknek. Mindenekelőtt összhangban kell lenniük az uniós jogszabályokkal, magas szintű környezetvédelmi törekvéseket kell tükrözniük, elő kell mozdítaniuk az egyenlő versenyfeltételeket, továbbá a gazdasági szereplők és a befektetők számára könnyen használhatónak kell lenniük.

Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés (szubszidiaritás)?

A szubszidiaritást és az uniós fellépés szükségességét a Bizottság által 2018 májusában előterjesztett, a taxonómiai rendelethez vonatkozó jogalkotási javaslatokat kísérő hatásvizsgálat állapította meg. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus a taxonómiai rendelet szerves részét képezi, és biztosítja a rendelet célkitűzéseinek megvalósítását. A fellépés szükségessége közvetlenül következik a taxonómiai rendelethez, amelynek értelmében a Bizottságnak felhatalmazáson alapuló jogi aktust kell elfogadnia, amely meghatározza az éghajlat-politikai célkitűzésekre vonatkozó technikai vizsgálati kritériumokat.

B. Megoldások

Milyen lehetőségek kínálóznak a célok elérésére? Van-e előnyben részesített lehetőség? Amennyiben nincs, miért nincs?

Az Európai Parlament és a Tanács a taxonómiai rendeletben meghatározta az uniós taxonómia kulcselemeit, többek között a környezetvédelmi célkitűzéseket, a jelentős hozzájárulás és a jelentős károkozás elkerülése fogalmát, valamint azokat a követelményeket, amelyeket a technikai vizsgálati kritériumoknak teljesíteniük kell. Ezek a követelmények határozzák meg a Bizottságnak a felhatalmazáson alapuló jogi aktusra vonatkozó hatáskörét. Bár ez nem teszi lehetővé konkrét szakpolitikai alternatívák vagy alapkövetelmények megfogalmazását, e jelentés az említett követelmények teljesítése érdekében a technikai vizsgálati kritériumok kialakításával kapcsolatos különböző megközelítések értékelését tartalmazza. A technikai vizsgálati kritériumok meghatározásával kapcsolatos, előnyben részesített megközelítések az érintett kompromisszumok fényében egyensúlyt teremtenek a rendelet egyes követelményei között.

Mi az egyes érdekelt felek álláspontja? Ki melyik alternatívát támogatja?

Az értékeléshez szükséges fő technikai hozzájárulás a fenntartható finanszírozással foglalkozó technikai szakértői csoport (TEG) által a felhatalmazáson alapuló jogi aktus előkészítésével kapcsolatban végzett munka, amelyben a jogi aktust előkészítő konzultációs fordulók és tájékoztatói tevékenység keretében az érdekelt felek is aktívan részt vettek. Számos észrevétel fogalmazódott meg a technikai szakértői csoport által javasolt konkrét technikai vizsgálati kritériumokkal kapcsolatban, amelyeket mind a technikai szakértői csoport, mind a Bizottság alaposan mérlegelt. Az észrevételek többsége konkrét gazdasági

tevékenységekre vonatkozik, és az e jelentésben a technikai vizsgálati kritériumok értékeléséhez figyelembe vett egyes követelményekhez kapcsolódik. Ezen túlmenően a Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus tervezetét 2020 novemberében az észrevételek összegyűjtése érdekében közzétette. A beérkező nagyszámú észrevétel visszaigazolta a taxonómia – mint a finanszírozási forrásokat a fenntarthatóbb gazdasági tevékenységek felé terelő és az európai zöld megállapodásban előirányzott átállást felgyorsító eszköz – fontosságát. Ugyanakkor több aggály is megfogalmazódott, és nagyfokú polarizáció alakult ki abból a szempontból, hogy enyhébb vagy szigorúbb kritériumokra van-e szükség.
C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai
Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei? Ez a felhatalmazáson alapuló jogi aktus egyértelművé teszi, hogy mely gazdasági tevékenységek tekinthetők környezeti szempontból fenntarthatónak. Az uniós taxonómia alkalmazása várhatóan potenciális előnyökkel jár majd, de ennek mértéke attól függ, hogy a gazdasági szereplők mennyire fogják önként alkalmazni a követelményeket. Az előnyök nagysága egyelőre nem becsülhető meg. Attól függően ugyanakkor, hogy a kritériumokat milyen mértékben fogják alkalmazni, a felhatalmazáson alapuló jogi aktus által biztosított jobb átláthatóság várhatóan a befektetőknél (a környezeti szempontból fenntartható tevékenységek azonosításával kapcsolatban) és a vállalkozásoknál (e tevékenységek finanszírozással kapcsolatban) felmerülő költségek csökkenését fogja eredményezni. Várhatóan környezeti és társadalmi előnyök fognak jelentkezni a környezeti szempontból fenntartható tevékenységekbe irányuló tőkeáramlás növekedéséből, ami hozzájárul a tisztább, egészségesebb és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóbb életkörülmények megteremtéséhez.
Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb lehetőségek)? A felhatalmazáson alapuló jogi aktus önmagában nem keletkeztet új közvetlen költségeket, mivel csupán az uniós taxonómia technikai kalibrálását tartalmazza. Áttételesen ez a kalibráció befolyásolhatja a használhatóságot, ezen keresztül pedig az alkalmazás költségét. Az uniós taxonómia szélesebb körű (kötelező) követelményei költségekkel járnak egyebek mellett a (nem pénzügyi információk közzétételéről szóló irányelv hatálya alá tartozó) vállalkozások és a pénzügyi piaci szereplők számára azzal összefüggésben, hogy a tevékenységekre vonatkozóan a taxonómiával kapcsolatban is kell információkat gyűjteniük és közzétenniük.
Milyen hatást gyakorol az intézkedés a kkv-kra és a versenyképességre? A felhatalmazáson alapuló jogi aktus önmagában nem érinti közvetlenül a kis- és középvállalkozásokat (kkv-k), mivel csupán az uniós taxonómia technikai kalibrálását tartalmazza. A kkv-k azonban a várt költségek és előnyök alapján dönthetnek úgy, hogy bizonyos információkat önkéntes alapon a taxonómia szerint adnak meg. Összességében az uniós taxonómia csökkenti az információs aszimmetriákat, és javítja az átláthatóságot. Idővel ez javíthatja a fenntartható gazdasági tevékenységekben részt vevő vállalatok versenyhelyzetét másokkal szemben.
Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás? Tárgytalan.
Lesznek-e egyéb jelentős hatások? Az EU-n kívül a felhatalmazáson alapuló jogi aktus a fenntartható beruházások világszerte történő előmozdításához is fontos hivatkozási pontot jelenthet.
Arányosság? A felhatalmazáson alapuló jogi aktus célkitűzéseit és követelményeit a taxonómiai rendelet határozza meg, amely nem lépi túl a célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.
D. További lépések
Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára? Az e felhatalmazáson alapuló jogi aktusban foglalt technikai vizsgálati kritériumokat várhatóan a fenntartható finanszírozással foglalkozó platform tanácsa alapján rendszeres időközönként, legalább három-ötévente kell frissíteni. Ez biztosítani fogja, hogy a kritériumok lépést tartsanak a technológiai változásokkal, és összhangban maradjanak az EU éghajlat-változási és környezetvédelmi célkitűzéseivel, és adott esetben más potenciális, környezeti szempontból fenntartható tevékenységek bevonását is lehetővé teszi.

